

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-01-13

Vår referens

Helena Wessberg

Arkitekt

helenawessberg@malmo.se

Konkretisering av Arkitekturstaden Malmö SBN-2024-124

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har på uppdrag från stadsbyggnadsnämnden, tagit fram dokumentet Mer malmötisk arkitektur en fördjupning av Arkitekturstaden Malmö. Dokumentet stärker det platsbaserade i plan- och projektförslag. Målsättningen är att fördjupningen ska öka förståelsen för nämndens prioriteringar gällande den byggda miljöns utformning och bidra till ökad förutsägbarhet för byggaktörer, fastighetsägare och arkitekter som verkar i Malmö.

Förslag till beslut

1.Stadsbyggnadsnämnden antar dokumentet **Mer malmötisk arkitektur**.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse SBN 2026-01-28 Antagande Konkretisering av Arkitekturstaden Malmö
- Bilaga Arbetsblad Mer malmötisk arkitektur
- Kortfattad samrådssammanfattning Mer malmötisk arkitektur
- Malmöbornas perspektiv på den byggda miljön Perspektivo 2024
- Mer malmötisk arkitektur

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2025-06-19

Stadsbyggnadsnämnden 2026-01-28

Ärendet

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämnden har intensifierat arbetet för att skapa en god gestaltad livsmiljö. Beslut om detaljplaner och bygglov fattas idag utifrån delvis andra avvägningar och prioriteringar än för några år sedan. För att underlätta för berörda aktörer finns behov att tydliggöra och kommunicera nämndens syn på god utformning och de kvaliteter som stadsbyggnadsnämnden önskar se i plan- och projektförslag.

I mars 2024 gav stadsbyggnadsnämnden förvaltningen i uppdrag att utarbeta en *"Konkretisering av Arkitekturstaden Malmö"*. Uppdraget skulle, med utgångspunkt i Arkitekturstaden Malmö (kommunfullmäktige 2018), tydliggöra, exemplifiera och förmedla de kvaliteter som stadsbyggnadsnämnden önskar se i plan- och projektförslag. Uppdraget skulle resultera i ett vägledande dokument med målet att öka förståelsen för nämndens prioriteringar gällande den byggda miljöns utformning och bidra till ökad förutsägbarhet för byggaktörer, fastighetsägare och arkitekter som verkar i Malmö.

Processen fram till antagandet

Arbete inför samrådshandling

- Temadag med stadsbyggnadsnämnden maj 2024.
- Arbetsgruppsmöte med representanter från samtliga politiska partier april 2025.
- Undersökning med hjälp av Perspetivo för att inhämta kunskap om malmöbornas syn på den byggda miljön. (se bilaga)
- Kampanj för att skapa lärdomar och få in exempel på platsbaserad arkitektur i samarbete med Sustainordic.
- Referensgruppsmöten med SBK Stadsplanering & hållbarhet samt Arkitektur & bygglov
- Gruppsamtal med arkitekter i Malmö
- Information till direktörsgrupp Fastighets- och gatukontoret (FGK), Stadsfastigheter, MKB och P-Malmö

Erfarenheter av de genomförda aktiviteterna har tagits tillvara och inarbetats i dokumentets olika delar.

Samrådet

Under 30 juni – 15 september var Mer malmöitisk arkitektur på samråd. Förslaget skickades på remiss till tekniska nämnden, kulturnämnden, fritidsnämnden och miljönämnden. Stadens bolag: MKB, P-Malmö, Stadsfastigheter. Samt till Fastighetsägarna syd, Byggföretagen syd, Sveriges arkitekter Skåne och Malmös skönhetsråd. Det skickades också till SLU, LTH och Malmö universitet.

Samrådshandlingen fanns att ladda ned på stadens webb, där det fanns en enkät öppen att besvara för alla intresserade. Det informerades om webben på stadens sociala medier och genom mejlutskick till Malmös stadsbyggnadsbransch.

Under samrådsperiodens sista månad (mitten av augusti till mitten av september) genomfördes dialoger med byggaktörer, arkitekter och andra delar av branschen som är berörda. Under *Malmö in the makings* publika program i september hölls dialog med malmöborna.

Samrådet avslutades med en information av de synpunkter som inkommit samt en workshop tillsammans med representanter från samtliga politiska partier.

Målsättningen med samrådet och dialogerna var att frågan om det platsbaserade belyst från fler infallsvinklar samt att identifiera behov och frågeställningar hos berörda aktörer.

Huvudpunkter att utveckla dokumentet utifrån efter inkomna samrådssynpunkter:

- Förtydliga dokumentets struktur
- Förtydliga hur vägen till det platsbaserade kan te sig utan att addera kostsamma och fördröjande arbetsmoment
- Förtydliga att dokumentet inte handlar om att låsa förutsättningar eller förespråka en förutbestämd arkitektonisk stil
- Dimensionerna för det platsbaserade togs emot väl

Utveckling av dokumentet efter samråd

Arbetet har fokuserat på att svara mot de inkomna synpunkterna under samrådet. Dokumentet har fått en omarbetad struktur för att förenkla läsning och förståelse. Texter har omarbetats för att förtydliga stadens hållning i att platsbaserade inte innebär en specifik estetik, utan uppmanar till ett förhållningssätt till plats och sammanhang så att Malmö kan behålla sin brokighet och vara en förebild för inkluderande och progressiv stadsplanering.

Grafiska delar och illustrationer har utvecklats för att förtydliga hur man arbetar platsbaserat och att detta inte innebär extra moment utan om att hitta metoder och överenskommelser i arbetsprocessen som ökar samsynen och minskar risken för omtag.

Mer malmöitisk arkitektur

De förändringar som görs i vår byggda miljö behöver alltid bedömas i relation till platsen - vad de tillför till sitt sammanhang och vilken helhetsupplevelse de bidrar till. Genom att planera och bygga, med hänsyn till de specifika fysiska, sociala, kulturella och historiska förutsättningarna på varje plats kan olika platsers unika kvaliteter och karaktär tas tillvara och stärkas.

Lokalt anpassade lösningar, som bygger på bred kunskap om platsen och involverar de som berörs, kan lösa fler frågor och harmonierar i regel bättre med platsen än standardiserade lösningar. Samtidigt stärks Malmös unicitet och särart.

Dokumentet *Mer malmöitisk arkitektur* förhåller sig i första hand till de tre teser som rör ”form” av arkitekturstadens nio teser. Det är uppbyggt i fem kapitel där vart och ett fyller ett pedagogiskt syfte och tillsammans bildar en berättelse.

Kapitlet *Nu bygger vi Malmö platsbaserat!*, introducerar dokumentets premisser - förtydligar Malmö stads hållning och Malmöbornas syn på det byggda samt berättar övergripande om stadens kvaliteter och förutsättningar.

Det andra kapitlet, *Platsbaserad arkitektur* - fokuserar på värdet av det platsbaserade och fastslår sex dimensioner för det platsbaserade att utgå ifrån.

Dimensionerna täcker de aspekter som gör att ett projekt kan betraktas som platsbaserat. Det byggda behöver svara mot flera av de sex dimensionerna för att säkerställa att resultatet kan uppskattas av Malmöborna, bidra till Malmös levande karaktär och stärka det som gör platsen unik.

Kapitlet *Vägen till det platsbaserade*, utvecklar en välkänd metod för kreativt arbete – dubbeldiamanten. Modellen i stadsbyggnads- och arkitektursammanhang är upplagd så att den första diamanten rör platsanalys medan den andra diamanten är idéarbetet. Dubbeldiamanten visar hur dessa hänger samman så att idén alltid ska bygga på en analys som gjorts av platsen. På så sätt säkerställs det platsbaserades kvaliteter.

Kapitlet *Det byggda resultatet*, redovisar en exempelsamling med utförda Malmöprojekt som uppfyller flera av de platsbaserade dimensionerna. Exempelen är valda för att inspirera men också för att bidra med förståelse för hur de olika dimensionerna för det platsbaserade inverkar på det byggda så att projekt kan nå en högre verkshöjd.

Kapitlet *Arbetsblad* i slutet av dokumentet innehåller fem uppslag tänkta att användas i konkreta arbetssituationer. Två av uppslagen utgör del av den handling som antas av stadsbyggnadsnämnden och tre uppslag ligger utanför antagandet men kommer vara del av den tryckta upplagan. De tre sistnämnda uppslagen rör stadsbyggnadsprocessen specifikt och bör vara fria att justera över tid. De ligger som bilaga till antagandet.

Mer malmöitisk arkitektur kompletteras av en webbsida. På webben introduceras dokumentet och *Mer malmöitisk arkitektur* finns som PDF för nedladdning. Webben har potential att utvecklas och är tänkt som en levande del av dokumentet. Den kommer att komplettera det tryckta dokumentet genom möjligheten att addera nya byggda exempel på platsbaserad arkitektur, nya arbetsblad och annat material som kan komma att behövas när staden tillsammans med aktörerna utvecklar och förfinar metoderna för att jobba platsbaserat.

Ansvariga

Anna-Carin Mårtensson Avdelningschef
Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör